

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536183

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:**Prowadzący:** mgr Bogumiła Krawiec**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

C1 - poznanie podstawowych zasad dotyczących przeprowadzania diagnozy funkcjonowania dziecka w różnych środowiskach wychowawczych

C2 - poznanie wybranych narzędzi diagnostycznych wykorzystywanych w pracy psychologa wychowawczego

C3 - rozwijanie umiejętności stawiania hipotez dotyczących przyczyn i mechanizmów niepowodzeń szkolnych oraz pogłębianie kompetencji w zakresie realizacji procesu diagnostycznego, w tym formułowania opinii psychologicznych

C4 - uwrażliwienie słuchaczy na problemy etyczne w pracy psychologa wychowawczego

Wymagania wstępne:

W1 - uczestniczenie w wykładzie z psychologii wychowania i nauczania

W2 - znajomość zagadnień psychologii społecznej

W3 - znajomość zagadnień psychologii rozwojowej

W4 - znajomość zagadnień psychologii rodziny

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

K_W01 student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat przedmiotu, metodologii i celów psychologii wychowania i nauczania; zna i rozumie terminologię używaną na jej gruncie

K_W04 student rozumie specyfikę, istotę i cele poznania naukowego, zna zasady metodologii psychologii; posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań empirycznych w psychologii wychowania i nauczania

K_W05 student ma pogłębioną wiedzę na temat roli podstawowych środowisk wychowawczych (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy) dla funkcjonowania jednostki

K_W14 student zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów wychowawczych oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych

K_W15 student zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa wychowawczego w zakresie prowadzenia badań naukowych, postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej dziecku i rodzinie

UMIEJĘTNOŚCI

K_U01 student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, potrafi wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka

K_U02 student integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych na temat prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

K_U03 student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; potrafi przygotować pracę pisemną, prezentację multimedialną i wystąpienie ustne z zakresu psychologii oraz porozumiewać się ze specjalistami z zakresu psychologii oraz innymi grupami docelowymi używając różnych technik i kanałów komunikacji; potrafi wypowiadać się i argumentować swoje poglądy w sposób precyzyjny, wykorzystując terminologię psychologiczną oraz integrując różne ujęcia i koncepcje psychologiczne

K_U04 student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz szanując zasady własności intelektualnej

K_U05 student potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny i wskazać jego ograniczenia, potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające potrzeby indywidualne oraz zasoby jednostki i środowiska

K_U06 student wskazuje i proponuje kierunki i sposoby optymalizacji funkcjonowania i podnoszenia jakości życia jednostki oraz opracowywania

Opis zajęć: Psychologia wychowania i nauczania (PWJŻ) (ćwiczenia)

interwencji (profilaktycznych, pomocowych, szkoleniowych) wobec osób z trudnościami wychowawczymi

K_U08 student potrafi posługiwać się wybranymi testami oraz innymi technikami wykorzystywanymi przez psychologów wychowawczych z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych

K_U09 student posiada rozwinięte umiejętności badawcze: formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie psychologii wychowania i nauczania

K_U10 student potrafi krytycznie ocenić przydatność metod, procedur, programów pomocy oraz innych form oddziaływania skierowanych do jednostki

K_U11 student stosuje się do norm i zasad etycznych w badaniach naukowych, w procesie diagnostycznym, w projektowaniu działań pomocowych dostrzega i analizuje dylematy etyczne związane z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K_K01 student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa wychowawczego

K_K02 student jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa wychowawczego

K_K05 student przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami wychowawczymi

K_K06 ma świadomość specyfiki relacji interpersonalnej w sytuacji pomocy psychologicznej; wykazuje troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej, tak by nie przyniosła jakiegokolwiek szkody badanym osobom; jest otwarty na pomoc ekspertów i superwizorów

K_K07 student wykazuje krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii wychowania i nauczania

K_K08 student potrafi współpracować w grupie, podejmując aktywne role w zespole (w tym rolę lidera), inspirować i organizować pracę

Metody dydaktyczne:

metody aktywizujące grupę (m.in. dyskusja na forum całej grupy, prezentacje multimedialne przygotowywane i przedstawiane przez studentów oraz prowadzącą, praca w podgrupach – dyskusja, „burza mózgów”, praca z tekstem); studium przypadku; miniwykład

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

WARUNKI DO ZALICZENIA:

- obecność
- aktywność
- diagnoza trudności wychowawczych dziecka
- kolokwia

Ocena niedostateczna

(W) - Student ma nieuporządkowaną i bardzo ubogą wiedzę na temat przedmiotu, metodologii i celów psychologii wychowania i nauczania; nie zna i nie rozumie terminologii używanej na jej gruncie; nie rozumie specyfiki, istoty ani celu poznania naukowego, nie zna zasad metodologii psychologii; nie posiada wiedzy na temat projektowania i prowadzenia badań empirycznych w psychologii wychowania i nauczania; nie zna też etapów ani zasad realizowania procesu diagnostycznego dla celów wychowawczych, ani sposobów integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych; nie zna i nie rozumie zasady etyki zawodowej psychologa wychowawczego; nie dostrzega roli podstawowych środowisk wychowawczych (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy) dla funkcjonowania jednostki

(U) - Student nie radzi sobie z zaplanowaniem i przeprowadzeniem procesu diagnostycznego (wcale lub błędnie formułuje problemy badawcze, dobiera nieadekwatne metody, techniki; wcale lub błędnie opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań; wyciąga niepoprawne wnioski; nie wskazuje kierunku dalszych badań), nie widzi jego ograniczeń (nie potrafi krytycznie ocenić przydatności wybranych metod, procedur, programów pomocy), nie potrafi posługiwać się wybranymi testami ani innymi technikami wykorzystywanymi przez psychologów wychowawczych, nie szanuje przy tym aspektów prawnych i etycznych; nie potrafi integrować wiedzy z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych ani wykorzystać jej do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, nie potrafi wskazać i opisać uwarunkowań (osobowych, społecznych oraz kulturowych) różnych zachowań człowieka; nie potrafi poprawnie zinterpretować uzyskanych wyników, nie integruje danych pochodzących z różnych metod badawczych, nie potrafi wskazać kierunku dalszych działań psychologicznych w celu optymalizacji funkcjonowania i podnoszenia jakości życia jednostki, nie uwzględni przy tym potrzeb indywidualnych ani zasobów jednostki i środowiska, nie potrafi opracować interwencji (profilaktycznych, pomocowych, szkoleniowych) wobec osób z trudnościami wychowawczymi; student ma bardzo ubogie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; nie potrafi samodzielnie przygotować pracy pisemnej, prezentacji multimedialnej i wystąpienia ustnego z zakresu psychologii, nie porozumiewa się ze specjalistami z zakresu psychologii, nie korzysta z różnych technik i kanałów komunikacji; nie potrafi wypowiadać się i nie argumentuje precyzyjnie swoich poglądów, w dyskusji nie wykorzystuje terminologii psychologicznej; nie potrafi samodzielnie zdobywać wiedzy, nie rozwija swoich profesjonalnych umiejętności, nie korzysta z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT), nie szanuje zasad własności intelektualnej

(K) - Student nie rozumie potrzeby rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa wychowawczego; jest nieświadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa wychowawczego; nie szanuje osób z różnymi potrzebami pomocy psychologicznej; nie okazuje zrozumienia dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami wychowawczymi; nie wykazuje troski o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej; jest zamknięty na pomoc ekspertów i superwizorów; wykazuje postawę bezkrytyczną wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii wychowania i nauczania; nie potrafi współpracować w grupie, nie podejmuje rolę w zespole (zwłaszcza roli lidera), nie inspirować i nie organizuje pracy

Opis zajęć: Psychologia wychowania i nauczania (PWJŻ) (ćwiczenia)

Ocena dostateczna

(W) - Student w niewielkim stopniu ma nieuporządkowaną i rozwiniętą wiedzę na temat przedmiotu, metodologii i celów psychologii wychowania i nauczania; słabo zna i umiarkowanie rozumie terminologię używaną na jej gruncie; w niewielkim stopniu rozumie specyfikę, istotę i cele poznania naukowego, słabo zna zasady metodologii psychologii; posiada ubogą wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań empirycznych w psychologii wychowania i nauczania; w niewielkim stopniu zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów wychowawczych, słabo zna sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych; umiarkowanie zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa wychowawczego; w niewielkim stopniu dostrzega rolę podstawowych środowisk wychowawczych (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy) dla funkcjonowania jednostki

(U) - Student z trudnością radzi sobie z zaplanowaniem i przeprowadzeniem procesu diagnostycznego (czasem błędnie formułuje problemy badawcze; zdarza się, że doбира nieadekwatne metody, techniki; nie zawsze poprawnie opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań; niekiedy wyciąga niepoprawne wnioski; bywa, że nie wskazuje kierunku dalszych badań), rzadko widzi jego ograniczenia (nie zawsze potrafi krytycznie ocenić przydatności wybranych metod, procedur, programów pomocy), potrafi posługiwać się jedynie wybranymi testami, wykorzystywanymi przez psychologów wychowawczych, czasem nie szanuje przy tym aspektów prawnych i etycznych; słabo integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych i niezręcznie wykorzystuje ją do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, z trudnością wskazuje i opisuje uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka; zdarza mu się niepoprawnie zinterpretować uzyskane wyniki, czasem nie integruje danych pochodzących z różnych metod badawczych, wskazuje niezróżnicowane kierunki dalszych działań psychologicznych w celu optymalizacji funkcjonowania i podnoszenia jakości życia jednostki, nie zawsze uwzględnia przy tym potrzeby indywidualne i zasoby jednostki i środowiska, z trudnością opracowuje interwencje (profilaktyczne, pomocowe, szkoleniowe) wobec osób z trudnościami wychowawczymi; student ma umiarkowanie rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; przygotowuje prace pisemne, prezentacje multimedialne i wystąpienia ustne z zakresu psychologii, ale na przeciętnym poziomie; rzadko porozumiewa się ze specjalistami z zakresu psychologii, niekiedy korzysta z różnych technik i kanałów komunikacji; zdarza się, że podczas wypowiedzi nie argumentuje precyzyjnie swoich poglądów, w dyskusji nie zawsze precyzyjnie wykorzystuje terminologię psychologiczną; trudność sprawia mu samodzielne zdobywanie wiedzy i rozwijanie swoich profesjonalnych umiejętności, niechętnie korzysta z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT), zdarza się, że nie szanuje zasad własności intelektualnej

(K) - Student umiarkowanie rozumie potrzebę rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa wychowawczego; bywa nieświadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa wychowawczego; nie zawsze szanuje osoby z różnymi potrzebami pomocy psychologicznej; czasem nie okazuje zrozumienia dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami wychowawczymi; wykazuje przeciętną troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej; asekuracyjnie i z dystansem podchodzi do pomocy ekspertów i superwizorów; zdarza mu się mieć postawę bezkrytyczną wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii wychowania i nauczania; przeciętnie angażuje się w pracę w grupie, czasem podejmuje rolę w zespole (w tym rolę lidera), niekiedy inspirować i organizować pracę

Ocena dobra

(W) - Student ma uporządkowaną i rozwiniętą wiedzę na temat przedmiotu, metodologii i celów psychologii wychowania i nauczania; zna i rozumie terminologię używaną na jej gruncie; rozumie specyfikę, istotę i cele poznania naukowego, zna zasady metodologii psychologii; posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań empirycznych w psychologii wychowania i nauczania; zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów wychowawczych, zna sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych; zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa wychowawczego; dostrzega rolę podstawowych środowisk wychowawczych (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy) dla funkcjonowania jednostki

(U) - Student planuje i przeprowadza proces diagnostyczny (formułuje problemy badawcze; doбира adekwatne metody, techniki; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań; wyciąga poprawne wnioski; wskazuje kierunki dalszych badań), widzi jego ograniczenia (potrafi krytycznie ocenić przydatności wybranych metod, procedur, programów pomocy), potrafi posługiwać się wybranymi testami i technikami, wykorzystywanymi przez psychologów wychowawczych i szanuje przy tym aspekty prawne i etyczne; integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych i wykorzystuje ją do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, wskazuje i opisuje uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka; dobrze interpretuje uzyskane wyniki, integruje dane pochodzące z różnych metod badawczych, wskazuje kierunki dalszych działań psychologicznych w celu optymalizacji funkcjonowania i podnoszenia jakości życia jednostki, uwzględnia przy tym potrzeby indywidualne i zasoby jednostki i środowiska, opracowuje interwencje (profilaktyczne, pomocowe, szkoleniowe) wobec osób z trudnościami wychowawczymi; student ma prawidłowo rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; na dobrym poziomie przygotowuje prace pisemne, prezentacje multimedialne i wystąpienia ustne z zakresu psychologii; porozumiewa się ze specjalistami z zakresu psychologii i korzysta z różnych technik i kanałów komunikacji; podczas wypowiedzi argumentuje swe poglądy, wykorzystując terminologię psychologiczną; samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija profesjonalne umiejętności, korzysta z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT), szanuje zasady własności intelektualnej

(K) - Student rozumie potrzebę rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa wychowawczego; jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa wychowawczego; szanuje osoby z różnymi potrzebami pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami wychowawczymi; wykazuje troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej; korzysta z pomocy ekspertów i superwizorów; ma krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii wychowania i nauczania; współpracuje w grupie, podejmuje różne role w zespole (niekiedy też rolę lidera), potrafi inspirować i organizować pracę

Ocena bardzo dobra

(W) - Student ma uporządkowaną i bogatą wiedzę na temat przedmiotu, metodologii i celów psychologii wychowania i nauczania; bardzo dobrze zna i rozumie terminologię używaną na jej gruncie; ponadprzeciętnie rozumie specyfikę, istotę i cele poznania naukowego, świetnie zna zasady

Opis zajęć: Psychologia wychowania i nauczania (PWJŻ) (ćwiczenia)

metodologii psychologii; posiada szeroką wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań empirycznych w psychologii wychowania i nauczania; bardzo dobrze zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów wychowawczych, wyjątkowo dobrze zna sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych; znakomicie zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa wychowawczego; dostrzega i wnikliwie opisuje rolę podstawowych środowisk wychowawczych (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy) dla funkcjonowania jednostki

(U) - Student prawidłowo i rzetelnie planuje i przeprowadza proces diagnostyczny (błyskotliwie formułuje problemy badawcze; z łatwością dobiera adekwatne metody i techniki oraz opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań; wyciąga odpowiednie wnioski; wskazuje adekwatne kierunki dalszych badań), widzi jego ograniczenia (potrafi krytycznie ocenić przydatności wybranych metod, procedur, programów pomocy), z łatwością posługuje się testami i technikami, wykorzystywanymi przez psychologów wychowawczych i szanuje przy tym aspekty prawne i etyczne; starannie integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych i wykorzystuje ją do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, znakomicie wskazuje i opisuje uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka; świetnie interpretuje uzyskane wyniki, integruje dane pochodzące z różnych metod badawczych, wskazuje kierunki dalszych działań psychologicznych w celu optymalizacji funkcjonowania i podnoszenia jakości życia jednostki, uwzględnia przy tym potrzeby indywidualne i zasoby jednostki i środowiska, wyjątkowo dobrze opracowuje interwencje (profilaktyczne, pomocowe, szkoleniowe) wobec osób z trudnościami wychowawczymi; student ma szeroko rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; przygotowuje ponadprzeciętne prace pisemne, prezentacje multimedialne i wystąpienia ustne z zakresu psychologii; porozumiewa się ze specjalistami z zakresu psychologii i korzysta z różnych technik i kanałów komunikacji; podczas wypowiedzi argumentuje swe poglądy, wykorzystując bogatą terminologię psychologiczną; samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija profesjonalne umiejętności, korzysta z wielu różnorodnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT), szanuje zasady własności intelektualnej

(K) - Student doskonale rozumie potrzebę rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa wychowawczego; jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa wychowawczego; szanuje osoby z różnymi potrzebami pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami wychowawczymi; wykazuje dużą troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej; korzysta z pomocy ekspertów i superwizorów; ma krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii wychowania i nauczania; chętnie współpracuje w grupie, podejmując różne role w zespole, często inspiruje innych i organizuje ich pracę

Treści programowe przedmiotu:

1. Zajęcia organizacyjne. Ogólne przedstawienie zagadnień. Wymagania i warunki zaliczenia.
2. Czym jest wychowanie? Analiza sytuacji wychowawczej. Różne podejścia wychowawcze. Mechanizmy, techniki i środki wychowawcze.
3. Jak uczy się uczeń? Jak uczy nauczyciel? – Nauczanie, uczenie się i kształcenie: zasady i metody nauczania, kryteria doboru metod nauczania, składowe procesy uczenia się, prawidłowości procesu uczenia się, zasady i formy kształcenia.
4. Proces diagnostyczny w pracy psychologa szkolnego – podstawowe kompetencje psychologa wychowawczego.
5. Prawne i etyczne zasady działalności psychologa wychowawczego w placówkach oświatowych.
6. Kolokwium z zagadnień dotyczących pracy psychologa w szkole.
7. Wybrane narzędzia diagnozy funkcjonowania dziecka w środowisku rodzinnym i szkolnym: „Ja w szkole”, „Ja i moja szkoła”, Test Stosunków Szkolnych, IRTW A. Gała, Skala Postaw Rodzicielskich, Kwestionariusz Relacji Rodzinnych.
8. Wybrane narzędzia diagnozy dzieci i młodzieży mające na celu określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych: Patte Noire (Świnka Czarnołatka), Test Stosunków Rodzinnych Anthony-Bene, Test Zdań Niedokończonych J. Kostrzewskiego, Test Niedokończonych Zdań Rottera, Test Bajek Luizy Despert.
9. Kolokwium z metod.
10. Trudności wychowawcze i pedagogika „złotego środka” – rozwiązywanie konfliktów metodą T. Gordona. Techniki arteterapeutyczne.
11. Przedstawienie dziecka i jego trudności – analiza przypadku.
12. Specyfika pracy nauczyciela – proces stawania się nauczycielem, kompetencje, ład i dyscyplina w klasie.
13. Radzenie sobie z trudnymi zachowaniami uczestników zajęć – wskazania dla rodziców i nauczycieli.
14. Szkoła dla rodziców i wychowawców, czyli współpraca: szkoła-rodzice. Jak nagradzać? Jak karać?
15. Podsumowanie zajęć i zaliczenie.

Literatura:

Literatura podstawowa:

- Dołęga Z. (2010). (red.). Diagnostyka psychologiczna dzieci w wieku szkolnym. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Faber A., Mazlish E. (1996). Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań: Media Rodzina.
- Gordon T. (1991). Wychowanie bez porażek. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.
- Jarosz, E. Wysocka E. (2006). (red.). Diagnostyka psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie ŻAK.
- Obuchowska I. (1997). Diagnostyka psychologiczna w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, Problemy Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego, 2(7), s. 52-54.

Literatura uzupełniająca:

- Schier K., Wąs, M. (2011). Diagnostyka funkcjonowania psychicznego dzieci przy użyciu metod projekcyjnych. W: M. Świącicka (red.), Metody diagnozy w psychologii klinicznej dziecka i rodziny. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.
- Sokołowska E. (2010). Niepowodzenia szkolne. W: G. Kutra, E. Sokołowska (red.), Rola i zadania psychologa szkolnego we współczesnej szkole. Warszawa: Wolters Kluwer Business.

Zalewska, M. (2011). Obserwacja psychologiczna w procesie diagnozy klinicznej dziecka. W: M. Świącicka (red.), Metody diagnozy w psychologii klinicznej dziecka i rodziny. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.